

«ایران برای فردا»

بازار مسلمانان

گفت‌وگوی ماهنامه «اقتصاد ایران» با آقای شیرازی منش، رییس هیأت مدیره مجمع تشکل‌های صنعتی کیش

مجمع تجاری - تولیدی بین‌المللی یا IBF تشکلی است که جمعی از کارآفرینان و تجار مسلمان در سال ۱۹۹۵ آن را تأسیس کردند و دبیرخانه آن در استانبول ترکیه واقع است. طرح ایجاد IBF را در ابتدا هشت کشور عضو گروه D8 شامل ترکیه، ایران، امارات، اندونزی، مالزی، عربستان، مصر و نیجریه ارایه دادند و نخستین بار توسط اربکان، نخست وزیر سابق و اسلام‌گرای ترکیه، پیشنهاد شد. پس از روی کار آمدن دولت سکولار در ترکیه، ماهاتیر محمد نخست وزیر سابق مالزی، پیشنهاد داد که به جای پیشوند اسلامی از پیشوند بین‌المللی استفاده شود. هم‌اکنون ۲۶ ملیت مسلمان در این شبکه بین‌المللی عضویت دارند. IBF ۱۱ کنگره کارآفرینان مسلمان تاکنون برگزار کرده که ایران میزبان هفتمین نشست آن بوده است و کنگره یازدهم اخیراً در ابوظبی برگزار شد. شاخه ایرانی IBF به مجمع «ایران برای فردا» مشهور است که دکتر شمس اردکانی، رییس هیأت مدیره آن می‌باشد. با آقای شیرازی منش در این باره به گفت‌وگو نشستیم.

اقتصاد ایران: آقای شیرازی منش، لطفاً در مورد نشست‌هایی که در تاریخ ۸-۶ آذر ماه ۸۶ در ابوظبی برگزار شد توضیحاتی بفرمایید.

IBF به عنوان بزرگترین سازمان غیردولتی کارآفرینان مسلمان است که صرف نظر از این که این کارآفرینان در کجا فعال هستند، می‌توانند عضو آن شبکه آن بشوند. یازدهمین کنگره در ابوظبی برگزار شد و بازرگانان، صنعتگران، صادرکنندگان، متخصصین و کارشناسان برجسته و جمعی از مقامات اقتصادی و دولتی، صاحبان صنایع، مؤسسات مالی و اعتباری، تجار و بازرگانان عمده، با حضور خود در این کنگره، گامی بلند در توسعه همکاری‌های اقتصادی و بازرگانی منطقه‌ای و بین‌المللی برمی‌دارند.

ابوظبی از فرصت کنگره به خوبی استفاده کرد و در ضمن برنامه‌های کنگره، فراخوان سرمایه‌گذاران همراه با مزیت‌های اقتصادی خود را اعلام نمود. ابوظبی در ۵ سال آینده در زیرساخت، ۱۵۸ میلیارد، در گردشگری ۶۳ میلیارد، در آب و برق ۱۰ میلیارد، در نفت و گاز ۲۲ میلیارد، در صنعت ۳۵ میلیارد و جمعاً مبلغ ۲۸۸ میلیارد دلار پروژه از طریق جذب

سرمایه‌گذاری خارجی اجرا خواهد کرد.

اقتصاد ایران: شما با چه عنوان و از سوی چه ارگانی در این کنگره حضور یافتید؟
امسال از مجمع تشکل‌های صنعتی کیش خواسته شد که در این کنفرانس شرکت و این مجمع پس از رایزنی، هیأتی را برای شرکت در کنگره انتخاب نمود.

اقتصاد ایران: به نظر جنابعالی، مسلمان بودن یا نبودن کشورهایی که می‌خواهند وارد یک مبادله تجاری شوند چقدر مهم است؟

اکنون مسلمانان، ۲۰ درصد جمعیت دنیا را شامل می‌شوند و بیشتر از ۲۰ درصد نفت و گاز دنیا در اختیار کشورهای مسلمان است. اما این کشورها تنها ۸ درصد مبادلات تجاری با دنیا را در اختیار دارند. دکتر شریعتی می‌گوید: «در قرون ۱۷ و ۱۸ کالاها و محصولات کشورهای مسلمان به قدری مرغوبیت داشت که کشورهای اروپایی، مارک کالاهایشان را «الله» می‌زدند اما امروز همین کشورها سعی دارند روی محصولاتشان مارک خارجی بزنند.» در نگاه کلان، مبادلات کشورهای مسلمان با یکدیگر به نفع رشد اقتصادی این کشورها در سه قاره آسیا، آفریقا و اروپا است؛ چراکه نزدیکی فرهنگی و ایدئولوژیک موجب مقبولیت این کشورها نزد یکدیگر و آسانی مبادلات و توافقات می‌گردد. در نگاه خرد نیز چنین مبادلاتی به نفع ایران است چراکه در روابط با کشورهای مسلمان، محدودیت‌های مبادله و روابط با دیگر کشورها وجود ندارد.

اقتصاد ایران: فرصت‌ها و هزینه‌های مبادلات تجاری با کشورهای مسلمان چیست؟

توسعه و گسترش حجم مبادلات با کشورهای مسلمان به طور کلی یک فرصت است و فضاهای مناسب بی‌شماری را برای تجارت و اقتصاد کشورهای مسلمان فراهم می‌آورد.

این نشست‌ها در بردارنده دو فرصت ویژه هستند: یکی این که توانمندی تجار مسلمان بالا می‌رود و دوم این که خریدها با آرامش از کشورهای اسلامی انجام می‌گیرد چراکه مسلمان‌ها سعی دارند روابط تجاری آنها سالم بوده و معاملاتشان به خوبی

انجام پذیرد. از سویی، علاوه بر کشورهای مسلمان، نهادهای غیردولتی و NGOهای مسلمان که در کشورهای اروپایی هستند نیز در این کنگره‌ها شرکت می‌کنند و می‌توانند شریکان تجاری خوبی باشند و موجبات ورود کالاهای ما به بازارهای اروپایی را فراهم آورند.

اقتصاد ایران: چگونه IBF می‌تواند موجب رشد اقتصاد ایران شود؟

اکنون IBF ترکیه ۲۰۰۰ عضو توانمند از بخش خصوصی ترکیه دارد. کشورهای مسلمان از نظر کیفیت کالاها و صنعت بسته‌بندی فاصله زیادی با یکدیگر نداشته و شکاف عمیقی بینشان نیست. این فضا برای رقابت و ورود بخش‌های خصوصی مبتدی خوب است. به این ترتیب، برای بازاریابی و دیپلماسی تجاری وجود چنین محیطی، تجار کشورهای اسلامی را توانمند و حرفه‌ای می‌سازد. از سوی دیگر، با رشد صنعت بسته‌بندی و ارتقای کیفیت کالاها می‌توانیم در بازارهای دیگر نیز حرفی برای گفتن پیدا کنیم.

اقتصاد ایران: از ایران چند شرکت حضور داشتند؟

هیأت شرکت‌کننده از ایران ۳۰ تا ۴۰ نفر بودند که ۲۰ نفر این افراد از جزیره کیش و تعدادی از شعبه بازرگانی دبی حضور یافته بودند. یک نفر از کشتیرانی، یک نفر از پتروشیمی و از دیگر نواحی کشور، تنها ۴ الی ۵ نفر شرکت کرده بودند. ولی متأسفانه IBF ایران بسیار ضعیف عمل کرد.

اقتصاد ایران: از عملکرد و چگونگی حضور جزیره کیش بگویید؟

جزیره کیش برای نخستین بار در این کنگره شرکت کرده و با برگزاری نمایشگاه جانبی با استقبال خوبی از سوی شرکت‌کنندگان مواجه شد. هم‌اکنون جزیره کیش پیشنهاد میزبانی اجلاس سیزدهم مجمع را داده است. پنج کشور مالزی، عربستان، مصر، یمن و پاکستان نامزد میزبانی هستند و با توجه به شرایط ویژه جزیره کیش، احتمال دارد ایران میزبانی کنگره بعدی را پذیرا باشد. مجمع تشکل‌های صنعتی کیش با سازمان

بنزین و انرژی

مدیریت بنزین یا مدیریت سوخت

آیا در مقابل کاهش مصرف بنزین، کشورمان افزایش مصرف انرژی را تجربه می‌کند؟

دور اول سهمیه بندی با تمام اما و اگرهای مطرح شده جای خود را به دور دوم سپرد که به گمان بسیاری از کارشناسان و تحلیلگران، زیاد به طول نخواهد انجامید. سهمیه بندی بنزین در پنجم تیر ماه آغاز شد. هنگامی که وزیری همامانه، وزیر سابق نفت، به همراه محمدرضا نعمت زاده، مدیر عامل شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، بر صفحه تلویزیون ظاهر شدند تا جزییات دور اول سهمیه بندی را اعلام کنند، مردم به خیابان‌ها ریختند و صحنه‌هایی را به تصویر کشیدند که نشان از یک خشم عمومی داشت تا پذیرش یک طرح عظیم که مسؤولان از آن سخن گفتند. اما بنزین، روز ششم تیر را به عنوان اولین روز سهمیه بندی آغاز کرد - روزی که قبلش مصرف بنزین در اوج بود و به ناگاه خیابان‌ها خلوت شدند. پیش از این نیز کارت‌های سوخت برای سوخت‌گیری بین مردم توزیع شده بودند تا معلوم شود مصرف روزانه بیش از ۷۰ میلیون متر مکعب، دیگر صبر مسؤولان را سر آورده است.

بی‌شک، هدف از سهمیه بندی بنزین، صرفه‌جویی و کنترل مصرف یا استفاده بهینه از این کالا در اقتصاد ملی و هدمند کردن یارانه‌ها است. ولی به نظر می‌رسد مسؤولان تاکنون تنها به هدف صرفه‌جویی دست یافته‌اند، اگرچه عبداللهی، رییس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، عنوان می‌کند که هیچ صرفه‌جویی در مصرف سوخت از ابتدای سهمیه بندی تاکنون صورت نگرفته است! بر اساس اطلاعات ثبت شده در مرکز داده‌های سامانه هوشمند سوخت، در پنج ماه اول سهمیه بندی (یعنی از ششم تیر) به طور متوسط روزانه ۵۹/۳ میلیون لیتر بنزین مصرف شده است. مصرف متوسط روزانه همین دوره در سال ۸۵، ۷۵/۷ میلیون لیتر بوده است. در واقع، اگر سهمیه بندی اجرا نمی‌شد مصرف روزانه بنزین با احتساب رشد ۱۰ درصدی به طور متوسط به ۸۳/۳ میلیون لیتر می‌رسید. بدین ترتیب، سهمیه بندی، روزانه ۲۴ میلیون لیتر یعنی حدود ۲۹ درصد مصرف کل را کاهش داده است.

به گزارش واحد اطلاعات و اخبار ماهنامه «اقتصاد ایران»، کمترین میزان مصرف مربوط به هشتم تیر ماه جاری با ۴۰/۸ میلیون لیتر و بیشترین آن در روز ششم شهریور با ۶۵/۷ میلیون لیتر بوده است. الگوی هفتگی نیز حاکی از مصرف حداکثر در روزهای پنجشنبه است. مصرف کلی تعداد شش میلیون و ۴۰۳ هزار و ۵۹ خودروی شخصی در مدت تقریباً پنج ماهه

بگیرد و جوازهای خاص و تسهیلاتی از نظر بانکی به توسعه صادرات و مبادلات اختصاص دهد و همچنین مقامات رسمی به طور فعال در این کنگره‌ها شرکت کنند، تجار و نمایندگان تجاری کشورهای دیگر، به مبادله و تعامل با تجار ما اعتماد و رغبت بیشتری پیدا می‌کنند؛ کما این که امسال سه وزیر از ترکیه به همراه ۴۰۰ تاجر از این کشور شرکت کرده بودند.

اقتصاد ایران: برای بهبود عملکرد IBF ایران چه پیشنهادهای داری؟

ابتدا باید بپردازیم که IBF ایران بسیار ضعیف است. این نهاد صرف نظر از افراد عضوش باید تقویت شود. پیشنهاد بنده این است که هر ساله یک نمایشگاه بزرگ در محل نمایشگاه‌های جنبی برای ارایه و معرفی محصولات ایران قرار دهیم و در آن، محصولاتی مانند آجیل، خشکبار، زعفران، صنایع دستی و فرش را عرضه نماییم. همین طور باید صادرکنندگان و تولیدکنندگان بزرگ را به عضویت در IBF ترغیب نماییم؛ چراکه اکنون تنها ۱۵۰ عضو دارد و بخش خصوصی هنوز توان خود و قابلیت‌های این نشست را به درستی درک نکرده است. در زمینه گردشگری و صنعت توریسم نیز می‌توانیم با توجه به علاقه مسلمانان دنیا برای دیدار از ایران، برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام دهیم. شرکت‌های خارجی عضو مجمع انگیزه فراوانی جهت سفر به ایران دارند، چون علاوه بر اسلامی بودن، از امنیت بالای اجتماعی نیز برخوردار می‌شوند. اما متأسفانه امکانات و جاذبه‌های گردشگری ایران به درستی - حتی در بین کشورهای منطقه - شناخته نشده است. برگزاری نشست سیزدهم در کیش می‌تواند فرصتی برای به نمایش گذاشتن زیبایی‌ها و جاذبه‌های گردشگری کشور و نیز این جزیره باشد. همچنین بسیار لازم است اتاق بازرگانی ایران نیز در جهت تقویت IBF ایران گام‌های سازنده‌ای بردارد.

اقتصاد ایران: متشکروم. ■

منطقه آزاد کیش درباره ایجاد دبیرخانه که برای شرکت فعال در کنگره دوازدهم و برنامه‌ریزی میزبانی کیش در کنگره سیزدهم به توافق رسیده و هم‌اکنون مقدمات آن در حال انجام است. در عین حال، این نماد همکاری و تفاهم میان بخش خصوصی و بخش دولتی جزیره کیش می‌تواند به حساب آید.

اقتصاد ایران: کنگره دوازدهم قرار است در کدام کشور برگزار شود؟

کنگره ۱۲ قرار است در استانبول برگزار شود و تا به حال ۱۷۰۰ میهمان ویژه از ۶۱ کشور جهان دعوت شده‌اند و پیش‌بینی می‌شود ۱۷۰ هزار بازدیدکننده و ۴۳۵ شرکت بزرگ در نمایشگاه شرکت کنند. ترک‌ها در این زمینه بسیار جدی‌تر از ما عمل می‌کنند. در سال گذشته، سطح معاملات ترکیه با کشورهای اسلامی ۴۰ میلیارد دلار بوده است. اکثر کشورهای مسلمان مثل امارات و عربستان، این مجمع را جدی گرفته‌اند.

اقتصاد ایران: موضع کشورهای اسلامی دیگر در رابطه با برقراری روابط تجاری با ایران چگونه است؟ مسلمانان در تمام دنیا در مورد کشور جمهوری اسلامی ایران تعصب دارند، زیرا به حق حس می‌کنند که دولت و ملت ایران در جست‌وجوی پیاده کردن دستورات اسلامی هستند و طبیعتاً علاقه‌مند به برقراری روابط تجاری با ایران می‌باشند. اما ما از این موقعیت خوب استفاده نکرده‌ایم، در صورتی که کشورهای ترکیه و امارات خیلی خوب از این شرایط بهره‌برداری می‌کنند.

اقتصاد ایران: دولت چه اقدام و کمکی برای بهبود عملکرد IBF ایران می‌تواند انجام دهد؟ اکنون بانک توسعه اسلامی، امکانات خوبی فراهم کرده است تا تجار بتوانند خریدهایشان را از طریق فاینانس انجام دهند. اگر دولت، مزیت‌ها و تسهیلات ویژه‌ای برای فعالیت کارآفرینان در نظر

